

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ПРИДНІПРОВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ»**

КАФЕДРА _____ Економічної теорії та права _____
(повна назва кафедри)

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з навчально-виховної роботи
Галина ЄВСЄЄВА
« 81 » _____ 2023 року

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Макроекономіка»
(назва навчальної дисципліни)

спеціальність _____ **076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»** _____
(шифр і назва спеціальності)

освітньо-професійна програма _____ **«Підприємницька діяльність»** _____
(назва освітньої програми)

освітній ступінь _____ **бакалавр** _____
(назва освітнього ступеня)

форма навчання _____ **денна** _____
(денна, заочна, вечірня)

розробник _____ **Кобзар Надія Іванівна** _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

1. АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

В курсі розглядаються питання виникнення макроекономіки, як науки її предмет і функції, місце в системі економічних наук. Досліджуються проблеми макроекономіки і макрорегулювання, макроекономічні показники в системі національних рахунків та методики їх обчислення. Головною проблемою визначається макроекономічна нестабільність та форми її прояву, шляхи зменшення негативних наслідків. Аналізується макроекономічна рівновага та її теоретичні моделі, зокрема моделі і механізми ринкового та державного регулювання економіки: фіскальна і монетарна політика держави. Надається характеристика теоретичних моделей економічного зростання та сучасне бачення практичного його забезпечення

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

	Години	Кредити	Семестр	
				II
Всього годин за навчальним планом, з них:	120	4		120
Аудиторні заняття, у т.ч:	54			54
лекції	38			38
лабораторні роботи				
практичні заняття	16			16
Самостійна робота, у т.ч:	66			66
підготовка до аудиторних занять	15			15
підготовка до контрольних заходів	10			10

виконання курсового проекту або роботи				
опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	11			11
підготовка до екзамену	30			30
Форма підсумкового контролю				екзамен

3. СТИСЛИЙ ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни формування системи знань про механізм функціонування національної економіки на підставі сучасних макроекономічних теорій, обґрунтованих світовою і вітчизняною наукою, та досвіду макроекономічної практики.

Завдання дисципліни вивчення методів дослідження макроекономічних процесів, ринкових механізмів та механізмів макроекономічної політики щодо регулювання економіки, інструментів впливу держави на макроекономічні пропорції, теоретичних моделей та практичних можливостей економічного зростання національної економіки.

Пререквізити дисципліни: «Політична економія», «Математика для економістів».

Постреквізити дисципліни: «Дослідження ринку», «Торгівельне підприємство», «Регіональна економіка».

Компетентності: ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та проблеми у сферах підприємництва, виробничо-господарської і комерційної діяльності підприємств та у біржовій діяльності, а також у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів організації і функціонування підприємницьких, виробничо-торговельних, біржових структур і характеризується комплексністю та невизначеністю умов. **ЗК1.** Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. **ЗК6.** Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. **ЗК12.** Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Заплановані результати навчання. РН1. Використовувати базові знання з підприємницької діяльності й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях. **РН5.** Організувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері підприємницької діяльності. **РН10.** Демонструвати здатність діяти соціально відповідально на основі етичних, культурних, наукових цінностей і досягнень суспільства.

Методи навчання пояснювально-ілюстративний, метод проблемного викладання, метод стимулювання навчальної діяльності, контролю і самоконтролю, частково-пошуковий (евристичний), опосередкованого керівництва, дослідницький.

Форми навчання колективні, групові, індивідуальні, фронтальні.

4. СТРУКТУРА (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН) ДИСЦИПЛІНИ

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин, у тому числі				
	усього	л	п	лаб	с/р
Змістовий модуль 1.					
Теоретичні основи макроекономічного розвитку національної економіки.					
Макроекономіка: предмет, методи аналізу функції.	6	2			4

Вимірювання результатів макроекономічного розвитку СНР.	8	2	2		4
Макроекономічна нестабільність та безробіття.	10	4	2		4
Макроекономічна нестабільність та інфляція.	10	4	2		4
Сукупний попит. Закон і крива сукупного попиту.	2	2			
Детермінанти сукупного попиту.					
Сукупна пропозиція, закон і крива сукупної пропозиції. Детермінанти сукупної пропозиції.	6	2			4
Макроекономічна рівновага.					
Разом за змістовим модулем 1	42	16	6		20
Змістовий модуль 2. Моделі і механізми регулювання макроекономічного розвитку					
Класична модель макроекономічної рівноваги.	7	2	2		3
Кейнсіанська модель макроекономічної рівноваги: загальна характеристика.	11	6	2		3
Фіскальна система, її елементи та функції. Державне регулювання економіки за допомогою фіскальних інструментів.	11	6	2		3
Грошові агрегати та їх вимір. Банківська система, її функції та її елементи.	11	6	2		3
Державне регулювання економіки за допомогою монетарних інструментів.	4		2		2
Теорії економічного зростання	4	2			2
Разом за змістовим модулем 2	48	22	10		16
Підготовка до екзамену	30				30
Всього годин	120	38	16		66

5. ЛЕКЦІЙНИЙ КУРС

№ зан.	Тема занять	Кількість годин
1	Макроекономіка: предмет, методи аналізу, функції.	2
2	Вимірювання результатів макроекономічного розвитку. Система національних рахунків.	2
3,4	Макроекономічна нестабільність та безробіття.	4
5,6	Макроекономічна нестабільність та інфляція.	4
7	Сукупний попит. Закон і крива сукупного попиту. Детермінанти сукупного попиту.	2
8	Сукупна пропозиція, закон і крива сукупної пропозиції. Детермінанти сукупної пропозиції. Макроекономічна рівновага.	2
9	Теорії загальної рівноваги. Класична модель макроекономічної рівноваги.	2
10-12	Кейнсіанська модель макроекономічної рівноваги: загальна характеристика.	6
13-15	Фіскальна система, її елементи та функції. Державне регулювання економіки за допомогою фіскальних інструментів.	6
16-18	Грошові агрегати та їх вимір. Банківська система, її функції та її елементи. Державне регулювання економіки за допомогою монетарних інструментів.	6
19	Теорії економічного зростання	2
	ВСЬОГО:	38

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ зан.	Тема занять	Кількість годин
1	Вимірювання результатів макроекономічного розвитку. Система національних рахунків	2
2	Макроекономічна нестабільність та безробіття	2
3	Макроекономічна нестабільність та інфляція.	2
4	Сукупний попит. Закон і крива сукупного попиту. Детермінанти сукупного попиту. Сукупна пропозиція.	2
5	Класична модель макроекономічної рівноваги	2
6	Кейнсіанська модель макроекономічної рівноваги: загальна характеристика.	2
7	Фіскальна система, її елементи та функції. Державне регулювання економіки за допомогою фіскальних інструментів.	2
8	Державне регулювання економіки за допомогою монетарних інструментів.	2
	ВСЬОГО:	16

7. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Лабораторні заняття не передбачені навчальним планом.

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ п/п	Вид роботи / Назва теми	Кількість годин
	підготовка до аудиторних занять	15
	підготовка до контрольних заходів	10
	виконання курсового проекту або роботи	
	опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях:	11
	Діалектика регулювання національної економіки.	2
	Методи економічного аналізу в курсі макроекономіки	1
	Графіки, їх побудова та значення.	
	Історія виникнення та розвитку СНР. Структура СНР	1
	Динаміка національного виробництва.	
	Взаємозв'язок інфляції та безробіття. Крива Р.Філіпса.	1
	Теорія адаптивних та раціональних очікувань.	
	Особливості кривої сукупного попиту та сукупної пропозиції	1
	Порівняльна характеристика класичної та кейнсіанської моделей макроекономічної рівноваги.	1
	Кількісна теорія грошей та її еволюція.	1
	Опрацювання бюджету на поточний рік: доходна частина, видатки, дефіцит (профіцит)	1
	Система оподаткування в Україні.	2
	підготовка до екзамену	30
	ВСЬОГО:	66

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Основними методами контролю є усний, письмовий (контрольна робота), тестовий, практичний (розв'язання задач).

10. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

З розрахунку 100 балів оцінюються результати кожного з двох змістових модулів, контроль яких передбачено робочою навчальною програмою.

Критерії оцінки виконання завдань поточного контролю змістового модуля

1. «Теоретичні основи макроекономічного розвитку національної економіки.»

Форма контролю змістового модуля – письмова контрольна робота.

Структура завдання контрольної роботи складається з 4-х типів питань:

1 – теоретичне питання – 20 балів;

2 – 10 питань на засвоєння термінів і понять (словниковий диктант) – 20 балів;

3 – 10 тестів – 10 балів;

4 – 2 задачі – 40 балів.

Максимальна кількість балів, яку може отримати студент, за результатами поточного контролю, становить – 100 балів. 10 балів студент отримує, якщо він не має пропусків занять і активно працював на практичних заняттях. 90 балів максимально студент може отримати за виконання завдання контрольної роботи.

Теоретичне питання оцінюється у 20 балів, якщо студент у повному обсязі розкрив питання за структурою та його змістом. При цьому виклав матеріал логічно, послідовно, самостійно, продемонстрував вміння робити узагальнення, висновки.

– 11-19 балів за теоретичне питання студент отримує у разі, якщо відображена структура питання, названі основні терміни, але не надані їх визначення, не розкритий їх зміст.

1-10 балів студент отримує, якщо визначає окремі фрагменти питання, не розкриваючи їх суті.

0 балів, якщо питання зовсім не розкрито, або студент неправильно зрозумів його суть і дає відповідь, яка не стосується цього питання.

Кожна правильна відповідь на друге питання дає 2 бали, на третє – 1 бал, неправильна відповідь – 0 балів.

Оцінка розв'язання задачі:

20 балів студент отримує, якщо визначені формули за якими розв'язується задача, зроблено розрахунки, відповідь правильна.

11-19 балів студент отримує, якщо написав формули, за якими розв'язується задача, показав послідовність необхідних обчислень, але допустив помилку у розрахунках, то можна вважати, що студент в основному виконав задачу.

1-10 балів студент отримує, якщо написав формули розв'язання задачі, але не встиг зробити розрахунки.

0 балів, задача вважається не розв'язаною, якщо студент не зміг визначити формули і хід розв'язання задачі та зробити розрахунки.

Враховуючи названі критерії оцінки виконання контрольної роботи, студент отримує у сумі ту кількість балів, яка відображає рівень виконання завдання.

Критерії оцінки виконання завдань поточного контролю змістового модуля

2. «Моделі і механізми регулювання макроекономічного розвитку»

Форма контролю змістового модуля – письмова контрольна робота.

Структура завдання контрольної роботи складається з 4-х типів питань:

1 – 10 питань на засвоєння термінів і понять (словниковий диктант) – 20 балів;

2 – 10 тестів – 20 балів;

3 – 10 питань типу «правильно/неправильно» - 10 балів;

4 – 2 задачі – 40 балів.

Максимальна кількість балів, яку може отримати студент, за результатами поточного контролю, становить – 100 балів. 10 балів студент отримує, якщо він не має пропусків занять і активно працював на практичних заняттях. 90 балів максимально студент може отримати за виконання завдання контрольної роботи.

Кожна правильна відповідь на перше питання дає 2 бали, на друге – 2 бали, третє – 1 бал, неправильна – 0 балів.

Оцінка розв'язання задачі:

20 балів студент отримує, якщо визначені формули за якими розв'язується задача, зроблено розрахунки, відповідь правильна.

11-19 балів, якщо студент написав формули, за якими розв'язується задача, показав послідовність необхідних обчислень, але допустив помилку у розрахунках, то можна вважати, що студент в основному виконав задачу.

1-10 балів студент отримує, якщо написав формули розв'язання задачі, але не встиг зробити розрахунки.

0 балів - задача вважається не розв'язаною, якщо студент не зміг визначити формули і хід розв'язання задачі та зробити розрахунки.

Враховуючи названі критерії оцінки виконання контрольної роботи, студент отримує у сумі ту кількість балів, яка відображає рівень виконання завдання.

Критерії екзаменаційної оцінки

Екзамен проводиться у письмовій формі. Оцінюється робота з розрахунку 100 балів. Екзаменаційний білет складається з 4-х типів питань.

1 – теоретичне питання - 40 балів.

2 – 5 тестів – 10 балів;

3 – словниковий диктант - 30 балів;

4 – задача - 20 балів.

Теоретичне питання оцінюється у 40 балів, якщо воно розкрито повністю, матеріал викладено логічно і послідовно мають місце аналіз, узагальнення, висновки, відповідь є самостійною.

30-39 балів студент отримує, якщо теоретичне питання розкрито, частково, але мають місце деякі зауваження викладача.

20-29 балів – відповідь оцінюється, якщо питання в основному розкрито, але не визначені окремі складові його та не розкрито їх зміст

10 - 19 балів за теоретичне питання виставляються за умови, якщо розкриті лише окремі аспекти питання, відсутній системний аналіз, мають місце суттєві зауваження викладача.

0-9 балів студент отримує, якщо надано лише його окремі фрагменти, в цілому питання не розкрито.

Кожна правильна відповідь на друге завдання (тести) дає 2 бали, неправильна – 0 балів.

Кожна правильна відповідь на третє завдання дає 3 бали, неправильна – 0 балів.

Оцінка розв'язання задачі:

20 балів студент отримує, якщо визначені формули за якими розв'язується задача, зроблено розрахунки, відповідь правильна.

11-19 балів, якщо студент написав формули, за якими розв'язується задача, показав послідовність необхідних обчислень, але допустив помилку у розрахунках, то можна вважати, що студент в основному виконав задачу.

1-10 балів студент отримує, якщо написав формули розв'язання задачі, але не встиг зробити розрахунки.

0 балів - задача вважається не розв'язаною, якщо студент не зміг визначити формули і хід розв'язання задачі та зробити розрахунки.

Підсумкова оцінка з дисципліни визначається як середньоарифметична змістового модуля 1, змістового модуля 2 та екзаменаційної оцінки.

11. ПОЛІТИКА КУРСУ

Студент, який пропустив лекції з поважних причин, повинен показати лектору довідку (копію), яка це засвідчує. Пропущені лекції повинен законспектувати, показати викладачеві і опрацювати, користуючись консультаціями викладача.

Пропущені практичні заняття обов'язково необхідно відпрацювати в усній формі під час поточних консультацій викладача. Пропущені лекції без поважних причин, якщо вони систематичні, студент відпрацьовує як і практичні заняття. Контрольну роботу пропущеного поточного контролю студент обов'язково повинен написання у призначений додатково викладачем час. Не відпрацьовані таким чином пропущені заняття, відсутність результатів поточного контролю є підставою для не допуску студента до екзамену.

Кожен зі студентів в своїй діяльності, в процесі навчання, повинен дотримуватись принципів академічної доброчесності, які містяться в Кодексі доброчесності ДВНЗ ПДАБА від 5.07.2018 р.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає:

– самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

– посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей інших авторів;

Неприйнятними у навчальній, викладацькій та науковій (творчій) діяльності для студентів та співробітників Академії є: академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості), та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства.

Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.

В разі, якщо виникають випадки порушення поведінки в аудиторії з боку студента до нього застосовується методи виховного та адміністративного впливу в передбаченому в академії порядку.

12. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР (в редакції від 01.01.2020). – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96> вр.
2. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 № 2456-VI (в редакції від 06.02.2020). – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>.
3. Податковий кодекс від 02.12.2010 № 2755-VI (в редакції від 29.12.2019). – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
4. Закон України «Про банки і банківську діяльність» від 07.12.2000 № 2121-III (в редакції від 19.01.2020). – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14>.
5. Закон України «Про державний бюджет на 2020 рік» від 14.11.2019 № 294-IX (в редакції від 06.02.2020). – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/294-20>.
6. Закон України «Про захист економічної конкуренції» від 11.01.2001 № 2210-III (в редакції від 25.09.2019). – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2210-14>.

7. Закон України «Про підприємництво» від 07.02.1991 № 698-ХІІ (в редакції від 29.01.2020). – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/698-12>.
8. Закон України від «Про зайнятість населення» від 05.07.2012 № 5067-VI (в редакції від 01.01.2020). – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5067-17>.
9. Аналітична економія: Макроекономіка і мікроекономіка: Підручник: У 2-х кн. - Кн. 1: Вступ до аналітичної економії. Макроекономіка. — 2-ге вид., випр. і доп. Затверджено МОН / За ред. С.М. Панчишина. - К.: Знання, 2013. — 615 с.
10. Базилевич В. Д., Баластрик Л. О. Макроекономіка. Навчальний посібник. - К.: Атіка, 2002 р.
11. Макроекономіка: Учебник / В. Д. Базилевич, Е. С. Базилевич, Л. А. Баластрик; под ред. В. Д. Базилевича. — К. : Знання, 2015. — 694 с.
12. Кейнс Дж. М. Общая теория занятости, процента и денег. - М.: Прогресс, 1978.
13. Макконелл К. Р., Брю С. Л. Экономика: принципы, проблемы и политика / Пер. 19-го англ. изд. – М.: ИНФРА-М, 2016. – 1028 с.
14. Макконелл К.Р., Брю С. Л. Аналітична економія. Принципи, проблеми і політика. Частина 1. Макроекономіка. 13 видання. Львів «Просвіта», 1997 р.
15. Макроекономіка: навчальний посібник / М. Л. Данилович - Кропивницька, П. І. Стецюк, І. О. Тивончук – Львів: Видавництво Львівської політехніки - 2014. - 292 с.
16. Панчишин Степан. - Макроекономіка: Навч. посібник. Вид. 2-ге, стереотипне. – К.: Либідь, 2002.
17. Самуельсон П. Э., Нордхауз В. Д. Экономика / Пер. с англ.: 19-е изд. – М.: Диалектика-Вильямс, 2017. – 1360 с.
18. Солонінко К. С. Макроекономіка [текст] : навч. посіб. / К. С. Солонінко – К. : «Центр учбової літератури», 2015. – 200 с.

Допоміжна

1. Базилевич В. Д., Базилевич К.С., Баластрик Л.О., Макроекономіка: Підручник / За ред. В.Д. Базилевича. – 2-ге вид., випр. – К.: Знання, 2005. – с. 17-45.
2. Задоя А. А., Петруня Ю. Е. Макроекономіка: Учебник. – К.: О-во «Знання», КОО, 2004.
3. Пилипенко Г.М. Макроекономіка. Навч. посібник – Д.: Національний гірничий університет, 2006. – 5-16.
4. Економічна теорія: Підручник / За ред.. В.М. Тарасевича. – Дніпродзержинськ: ДДТУ, 2005. - с. 262-275.

13. INTERNET-РЕСУРСИ

1. Офіційний сайт Національного банку України: [електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua>
2. Офіційний сайт Державної служби статистики України [електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.

Розробник _____ (Надія КОБЗАР)
(підпис)

Гарант освітньої програми _____ (Кіра СПІРІДОНОВА)
(підпис)

Силабус затверджено на засіданні кафедри
«Економічної теорії та права»
Протокол від «30» 06 2021 року № 9